

ODBITKA Z „POLSKIEGO PISMA ENTOMOLOGICZNEGO”. T. I. Z. 1. 1922.
EXTRAIT DU „BULLETIN ENTOMOLOGIQUE DE LA POLOGNE”. T. I. 1922.

PRZYCZYNEK DO OPISU KRÓLOWEJ MRÓWKI: POWOLNICY EUROPEJSKIEJ

(*Sysphincta europaea* For.)

[CONTRIBUTION À LA DESCRIPTION DE LA REINE DE LA FOURMI
Sysphincta europaea For.]

podał

JAROSŁAW ŁOMNICKI.

Charakterystyczna szczególnie przez podgęty dołem ku przodowi koniec odwłoka powolnica europejska pędzi życie podziemne, prawdopodobnie w bardzo małych społeczeństwach, i odznacza się bardzo powolnymi ruchami.¹⁾

W swej monografii podrodziny złośnic (*Ponerinae*) l. c. p. 360—361 opisał prof. C. Emery krótko królowę, podając zgodność barwy z robotnicą z wyjątkiem potylicy i śródplecza, które są brunatne. Długość okazu opisanego wynosi 4·8 mm.

We wrześniu r. 1897 zebrałem w Bukareszcie (Rumunia) dwie skrzydlate królowe, które okazują większą zgodność z robotnicami, niż okaz prof. Emeryego, mianowicie jest tylko między przyoczkami (ocelli) trójkątne przyćmienie a długość, o ile na zasuszonych okazach dało się zmierzyć, wynosi tylko około 3·4 mm.

Z faktów przytoczonych wynika, że królowe powolnicy europejskiej okazują dość wielką zmienność pod względem barwy i wielkości.

¹⁾ Beiträge zur Monographie der Formiciden des paläarktischen Faunengebiets. (Hym.) Von Prof. C. Emery, Bologna. Teil VIII. Mit 12 Figuren im Text. *Ponerinae*. Deutsch. Ent. Zeitschr. 1909, p. 355—376.

RÉSUMÉ.

Dans son étude sur la sousfamille *Ponerinae* l. c. p. 360—361 M. Prof. C. Emery donne une courte description de la reine de *Sysphincta europaea* For., dans laquelle nous lisons, que la couleur est comme chez l'ouvrière à l'exception de l'occiput et le mesonotum qui sont bruns. La longueur du corps du spécimen décrit égale 4,8 mm.

J'ai trouvé à Bucarest (Roumanie) septembre 1897 deux reines ailées, qui ont encore plus de ressemblance avec les ouvrières de *S. europaea* For., car elles ont seulement une tache triangulaire entre les ocelles à peine rembrunie et j'ai évalué leur longueur à 3·4 mm environ.

De ce qui précéde découle, que la reine de *Sysphincta europaea* For. nous offre un exemple d'une assez grande variabilité aussi bien en ce qui concerne la couleur, que la grandeur.
